

Аннотация. Статья посвящена исследованию тенденций ресурсоэффективности и ресурсопотребления в Украине на макроуровне. Исследованы теоретические подходы к обоснованию показателей ресурсоэффективности, выполнены качественная характеристика национальной экономики как институциональной единицы, проведено сопоставимое сравнение основных макроэкономических индикаторов.

Ключевые слова: ресурсоэффективность, ресурсосбережение, институциональная единица, макроэкономические тенденции, ресурсы, факторы производства, продуктивные силы.

Summary. The article investigates trends in resource efficiency and resources in Ukraine at the macro level. Theoretical approaches to resource efficiency indicators study, conducted qualitative characteristics of the national economy as institutional units, held comparable comparison of key macroeconomic indicators.

Key words: resource efficiency, resource saving, institutional unit, macroeconomic trends, resources, factors of production, the productive forces.

УДК 657

Шерстюк О. Л.

*кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри фінансового аудиту*

Київського національного торговельно-економічного університету

Sherstiuk O. L.

PhD in Economics,

*Associate Professor, Doctoral Student of Department of Financial Audit
Kyiv National University of Trade and Economics*

АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ASPECTS OF IMPLEMENTATION OF INFORMATION NEEDS OF USERS OF FINANCIAL INFORMATION

Анотація. У статті розглядаються аспекти застосування фінансової інформації в інтересах відповідних користувачів. Визначено алгоритм використання фінансової інформації в інтересах її користувачів. Охарактеризовано інформаційні потреби різних груп користувачів фінансової інформації. Досліджено підходи до визначення змісту фінансової інформації, яка має бути використана, відбору відповідних показників та способів їх використання. Ідентифіковано обмеження, пов'язані з використанням фінансової інформації.

Ключові слова: фінансова інформація, користувачі фінансової інформації, інформаційні потреби, показники, спосіб використання показників, процедури використання показників.

Постановка проблеми. На етапі використання фінансової інформації користувач здійснює відповідні заходи, ґрунтуючись на власному суб'єктивному ставленні до неї. Зважаючи на це, існує ймовірність неадекватного використання фінансової інформації, що може призвести до негативних наслідків діяльності суб'єкта. При цьому суб'єктивне ставлення користувача інформації може додати до суб'єктивного ставлення відповідальної особи, внаслідок чого ймовірність негативних наслідків використання інформації зростає.

Зважаючи на це, існує потреба проаналізувати процес використання фінансової інформації з урахуванням можливого впливу різноманітних чинників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аспекти використання фінансової інформації різного виду досліджуються в наукових публікаціях вітчизняних та закордонних авторів.

В окремих публікаціях ідентифікуються категорії користувачів фінансової інформації [1–4], їх інформаційні потреби [5–9; 11; 12], а також джерела отримання

[9; 13; 14], способи обробки [8–12; 14; 15] та особливості контролю [4; 15–17] та ін.

При цьому власне термін «користувач» визначений у Міжнародних стандартах аудиту: «Користувачі – особа, особи або категорія осіб, для яких фахівець-практик складає звіт із надання впевненості. Відповідальна сторона може виступати одним із визначених користувачів, але не єдиним» [18].

Дане визначення наведене виходячи зі змісту аудиту фінансової звітності як завдання з надання впевненості. Такий підхід не враховує інтереси користувача, його обізнаність щодо змісту та характеристик самої інформації.

Серед інформаційних потреб користувачів виділяють дані про вартість активів, зобов'язань, величину власного капіталу, доходів і витрат, а також показники, які отримані не безпосередньо з форм звітності, а шляхом їх обробки та проведення відповідних розрахунків.

Зазначений підхід, на нашу думку, не є достатньо обґрунтованим. З одного боку, за формальними ознаками

отримані таким чином показники вже не мають грошового вимірника, тому не можуть бути визнані як фінансова інформація. З точки зору перспектив використання наведених даних для прийняття рішень вони є похідними від даних, які безпосередньо включені до складу фінансової інформації.

Серед джерел отримання фінансової інформації автори визначають, переважно фінансову звітність. Зокрема, за результатами проведених досліджень Л.О. Ващенко зазначає, що «фінансова звітність – головне джерело інформації, необхідної для оцінки фінансового стану; однак її форма та зміст не можуть повною мірою задовольняти потреби аналітиків...» [14, с. 7].

На нашу думку, ідентифікація фінансової звітності як головного джерела інформації, необхідної для оцінки фінансового стану, є обґрунтованою, оскільки саме показники фінансової звітності можуть бути використані для розрахунку та оцінювання відповідних показників.

На думку М.Р. Лучка, «фінансова інформація, наведена у консолідованій фінансовій звітності холдингу, призначена для широкого кола користувачів, включаючи державні органи, кредиторів і менеджерів холдингу. Проте основним її користувачем виступає інвестор. Розкриття інформації життєво важливе для прийняття ним оптимальних рішень, характер частково відрізняється особливостями діяльності, а обсяг – принципами релевантності та достовірності» [13, с. 15].

Зазначене твердження, на нашу думку, потребує уточнення. Зокрема, це стосується пріоритетності інтересів інвестора серед інших груп користувачів.

Уважаємо обґрунтованою точку зору В.В. Рядської, згідно з якою «для аудиту як незалежного інструмента контролю достовірності та повноти інформаційного ресурсу головною класифікаційною ознакою має бути не здатність користувачів впливати на діяльність суб'єкта господарювання, а зміст та мета використання такого інформаційного ресурсу. З позицій розуміння завдань аудиторської практики класифікацію користувачів потрібно здійснювати за видами предметної сфери, що формує зміст їх інформаційного інтересу. Предмет інформаційного інтересу користувачів не може бути обмежений лише фінансовою інформацією (звітністю)» [4, с. 19].

Водночас загальною тенденцією щодо визнання фінансової звітності, що містить історичну інформацію, на нашу думку унеможливорює формування адекватних суджень користувачів відносно подій, які, як очікується, можуть відбутися в майбутньому, або могли б мати місце за певних обставин.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Таким чином, у публікаціях вітчизняних і зарубіжних учених та практикуючих бухгалтерів і аудиторів визначаються особливості підготовки, обробки та оцінювання фінансової інформації. Проте, на нашу думку, у проаналізованих та інших публікаціях недостатньо охарактеризований механізм реалізації потенціалу фінансової інформації в інтересах її користувачів.

Мета статті полягає в ідентифікації аспектів реалізації інформаційних потреб користувачів фінансової інформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. На підставі проведеного дослідження нами запропонований алгоритм використання фінансової інформації (рис. 1).

Процес використання фінансової інформації починається з отримання користувачем її носіїв (звітів, прогнозів, коригувань).

Користувач виходячи з власних очікувань має обрати зміст інформації, що міститься в отриманих носіях і може бути використана для досягнення його цілей. Із цією метою

користувач має ідентифікувати власні потреби, які можуть бути реалізовані за допомогою відповідної інформації.

Користувачами фінансової інформації можуть бути визначені особи, які використовують її для досягнення певних цілей. До таких осіб належать існуючі та потенційні інвестори, працівники, позикодавці, постачальники та інші торговельні кредиторі, замовники, уряд та урядові установи, громадськість.

Зазначені користувачі для задоволення різних потреб у фінансовій інформації використовують, серед іншого, фінансову звітність.

У процесі формування і використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання кожна із зазначених груп має свої інтереси.

Зокрема, інвесторами можуть виступати фізичні та юридичні особи, уповноважені державні установи, які здійснюють функції управління державною власністю у капіталі суб'єктів підприємництва. Водночас уряд може прийняти рішення про використання державних фінансових ресурсів на придбання частки статутного капіталу інших суб'єктів підприємництва (наприклад, банків). З іншого боку, Фонд державного майна від імені держави забезпечує здійснення процесу приватизації державного майна, під час якого частки державної власності у капіталі підприємств переходять до інших власників.

Фінансова інформація має велике значення для прийняття рішень потенційними та фактичними інвесторами. Зокрема, інформація, викладена у фінансових звітах, дає можливість обґрунтувати та прийняти рішення, пов'язане з придбанням, утриманням або продажем корпоративних прав. Такі рішення можуть бути пов'язані з величиною отриманого прибутку, наявністю коштів, необхідних для своєчасної та повної виплати дивідендів, наявністю ліквідних активів, на які відсутні юридичні обмеження щодо використання, тощо.

Працівники підприємств та інших суб'єктів господарювання зацікавлені в інформації щодо стабільності та прибутковості їх операційної діяльності. Це пов'язане з необхідністю оцінки перспектив його подальшого функціонування, що може вплинути на перспективи збільшення чи скорочення заробітної плати, соціальних виплат, а також можливість скорочень робочих місць.

Важливе значення фінансова інформація має і для учасників відносин, пов'язаних із наданням та отриманням позик. У системі управління діяльністю суб'єктів господарювання надання та одержання позик може бути пов'язане, з одного боку, із наданням позик підприємствам банківськими установами, національними та закордонними інституційними інвесторами, за рахунок коштів бюджету в процесі реалізації відповідних програм. Іншим механізмом може бути надання гарантій держави підприємствам у разі отримання ними кредитів від міжнародних фінансових установ для реалізації певних програм.

Водночас фінансування діяльності окремих підприємств за рахунок позикових коштів може мати місце в разі кризових явищ в економіці, що викликають необхідність покриття окремих витрат в умовах дефіциту фінансових ресурсів.

Користуючись фінансовою інформацією, потенційні та реальні кредиторі мають можливість оцінити обсяг ресурсів, що можуть бути надані позичальникам, час надання позик, перспективи повного та своєчасного погашення основної суми боргу та відсотків, визначити зміст і структуру активів, що можуть бути визнані як застава, тощо. Інформація про рух грошових потоків може бути корисною під час визначення можливості реструктуризації вже існуючих боргів та під час складання плану погашення зобов'язань перед кредиторіями погіршення

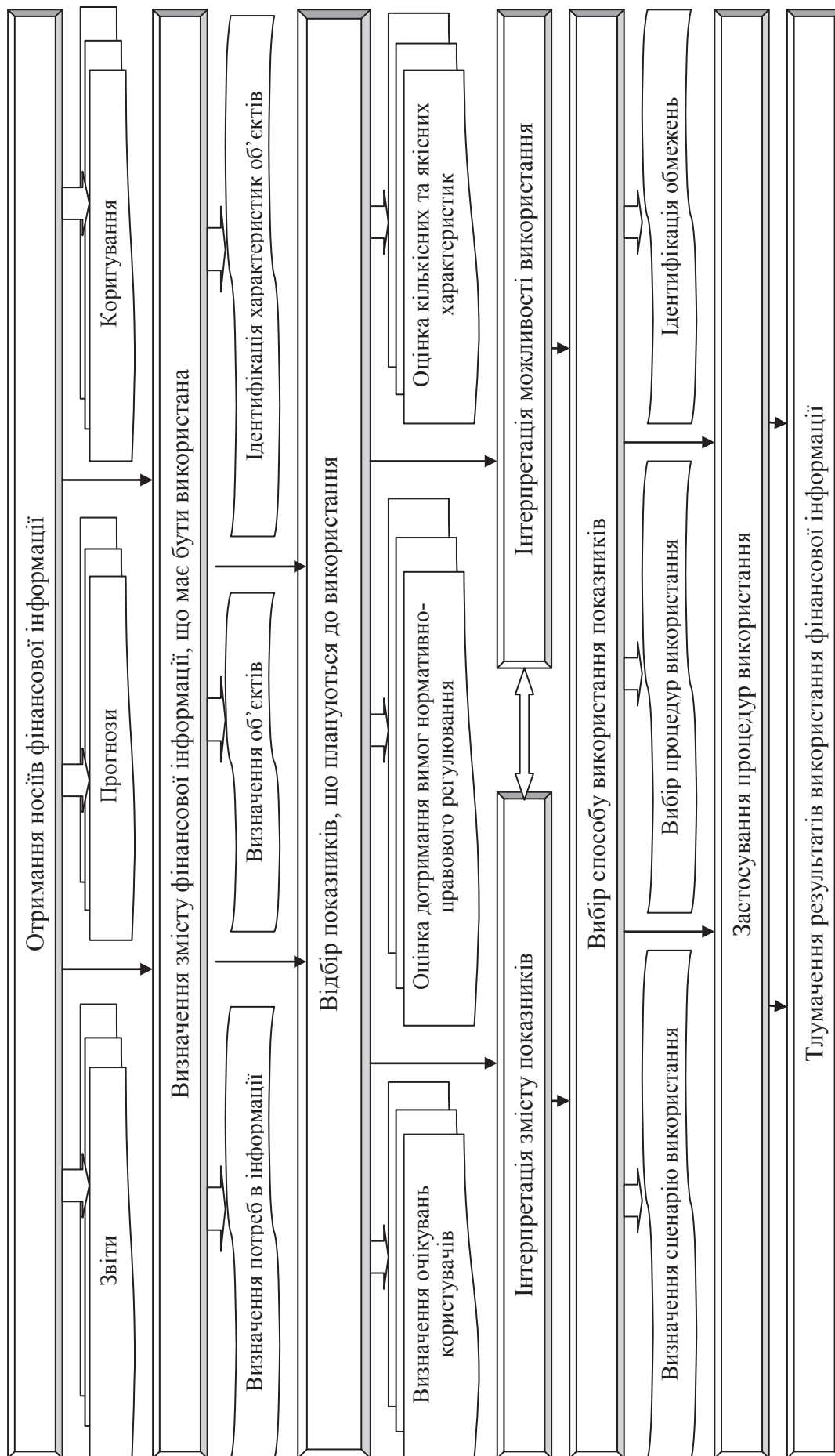

Рис. 1. Алгоритм використання фінансової інформації (авторська розробка)

фінансового стану позичальників. Інформація про використання коштів окремими суб'єктами господарювання може бути корисною під час оцінювання доходності та ризикованості окремих боргових цінних паперів, що розміщуються ними на ринках капіталу.

Постачальники та інші торговельні кредитори також можуть бути зацікавлені в одержанні фінансової інформації суб'єктів господарювання. У цьому разі корисною може бути інформація про стан розрахунків за попередніми борговими зобов'язаннями, наявність необхідних активів для здійснення своєчасних і повних розрахунків із постачальниками товарів, робіт і послуг. Як правило, постачальники та інші торговельні кредитори, на відміну від кредиторів, цікавляться перспективами платоспроможності підприємств у короткотривалій перспективі.

Клієнти виявляють інтерес до інформації щодо безперервності діяльності підприємств, особливо коли вони мають довготривалі угоди з ними або від цих підприємств та установ залежать ринки збуту окремих видів продукції (наприклад, медичної апаратури чи засобів для друкування бланків документів суворой звітності, зброї, сильнодіючих речовин) тощо.

У цьому разі клієнтів цікавить інформація про можливий обсяг коштів, які можуть бути використані на придбання певних видів продукції чи товарів. Водночас клієнти можуть бути зацікавлені і в інформації щодо виконання окремих програм, в яких бере участь суб'єкт господарювання, фінансування яких здійснюється за рахунок бюджетних коштів.

Державні установи зацікавлені в інформації про ефективність використання суб'єктами господарювання коштів, що надаються їм із державного або місцевого бюджету. Для цього використовується фінансова інформація, що міститься у звітності відповідних підприємств, які отримували бюджетні кошти. Зокрема, корисною в цьому разі є інформація про суми і терміни отримання та використання коштів, напрями використання, повноту і своєчасність повернення коштів у випадках, передбачених нормативно-правовими документами, доходи від використання активів, придбаних за рахунок бюджетних коштів, тощо.

Зазначена інформація може бути використана для регулювання окремих сфер діяльності суб'єктів господарювання, визначення політики формування і використання фінансових ресурсів, зокрема державних, у майбутньому.

Суб'єкти господарювання, що використовують у власній діяльності державні ресурси, можуть робити суттєвий внесок в економіку регіону, визначати основні характеристики функціонування галузей економіки, впливати на рівень зайнятості, формувати поведінку учасників ринків тощо, тому фінансова інформація, яка міститься у звітах таких суб'єктів, може мати додатковий позитивний ефект із точки зору надання громадськості можливості ознайомлення як із результатами функціонування в цілому, так і оцінки впливу на неї окремих чинників.

Фінансова інформація може містити елементи, які не мають певного інформаційного навантаження для всіх без винятку учасників процесів, що супроводжують діяльність суб'єктів господарювання, проте окремі показники можуть бути корисними як для однієї групи користувачів, так і для декількох. Зокрема, інформація про наявність високоліквідних активів у підприємства може бути корисною для кредиторів та інвесторів; інформація звітності про використання коштів, що надійшли з державного бюджету для реалізації бюджетної програми, може стати у нагоді органам державного управління та потенційним постачальникам окремих видів продукції; результати фінансової діяльності підприємств можуть стати сигналами

для визначення їх кредитного рейтингу під час розміщення на ринках капіталу боргових цінних паперів.

Відповідальність за складання і подання користувачам фінансової інформації несе управлінський персонал, який також може бути зацікавлений в її змісті. З одного боку, результати діяльності підприємства чи установи можуть бути використані для оцінювання роботи системи управління в цілому та окремих її представників із точки зору ефективності управлінських рішень, результативності окремих операцій, дотримання певних критеріїв, закладених у планових показниках. З іншого – управлінський персонал підприємства чи установи зацікавлений у дослідженні впливу чинників, які визначили отримання результатів діяльності протягом певного проміжку часу, та в оцінюванні тенденцій, які мали місце у функціонуванні порівняно з попередніми періодами.

Зазначене свідчить, що фінансова інформація має велике значення в системі управління діяльністю. Вона задовольняє інформаційні інтереси різних груп користувачів, оскільки є підставою для оцінювання результатів роботи підприємств в цілому та їх управлінського персоналу зокрема. Також фінансова інформація, що міститься у формах фінансової звітності, може бути використана під час обґрунтування та прийняття різних управлінських рішень.

Фінансова інформація, що формується суб'єктами господарювання і може бути використана для задоволення різних інформаційних потреб, може мати різноманітний характер.

Дослідивши види фінансової інформації, що використовується для досягнення цілей різних груп користувачів, ми звернули увагу на те, що переважна більшість користувачів має інформаційні запити щодо інформації про активи, зобов'язання, доходи і витрати суб'єктів господарювання. Зазначена інформація, як правило, має історичний характер і міститься у річній фінансовій звітності. Це можна пояснити, зокрема, тим, що така звітність є публічною, тобто загальнодоступною.

Водночас практично всі групи користувачів зацікавлені в отриманні фінансової інформації прогнозного характеру, причиною чого є потреба користувачів у визначенні перспектив функціонування емітентів інформації з точки зору можливості досягнення власних цілей у майбутньому.

Також слід зауважити, що, на нашу думку, недостатньо уваги користувачі приділяють гіпотетичній фінансовій інформації. Особливо це стосується кредиторів, зокрема банківських установ та розпорядників бюджетних коштів, що надають державні фінансові ресурси або гарантії суб'єктам господарювання для вирішення завдань у межах бюджетних програм.

Гіпотетична інформація, на нашу думку, під час прийняття рішень щодо кредитування суб'єкта господарювання може бути корисною для врахування виникнення і впливу на фінансово-господарську діяльність обставин, імовірність виникнення яких може бути оцінена як низька. Отримання гіпотетичної інформації сприяло б урахуванню зазначених обставин на етапі прийняття рішень стосовно надання кредиту, величини відсотку, обсягу страхового внеску, мінімально необхідної величини залишку коштів або іншого способу зменшення відповідних ризиків.

Розпорядники бюджетних коштів, які приймають рішення щодо надання державних фінансових ресурсів або гарантій суб'єктам господарювання за умови отримання гіпотетичної фінансової інформації, мали б змогу зменшити ризики, пов'язані з їх використанням, а саме мінімізації ймовірного неефективного використання

ресурсів, порушень часових обмежень та цільової спрямованості відповідних ресурсів.

Для деталізації мети застосування фінансової інформації користувач має розробити перелік завдань, вирішення яких, на його думку, має сприяти досягненню мети. Такі завдання можуть визначати необхідність досягнення певних значень показників різнопланового та різноспрямованого характеру (економічного, соціального, політичного тощо); досягнення таких значень у сукупності має забезпечити отримання користувачем фінансової інформації очікуваного результату, що визначає мету її застосування.

Водночас під час прийняття рішення щодо використання фінансової інформації користувач має врахувати власні можливості отримання, збору та оцінювання фінансової інформації.

Таким чином, користувач фінансової інформації повинен з'ясувати можливість використання окремих її видів для вирішення власних завдань.

Коли вирішення поставлених завдань не є достатньо ймовірним із точки зору користувача фінансової інформації, існує можливість переглянути завдання з відповідним коригуванням очікуваного результату.

За умови достатньої ймовірності вирішити поставлені завдання користувач фінансової інформації має визначити напрям її використання. Для цього, як правило, обирається один або кілька варіантів зі задалегідь відомої кількості. Користувач, керуючись власними уподобаннями та досвідом, має обрати один чи декілька. Під час здійснення такого вибору інвестор ураховує низку обставин, за яких фінансова інформація може бути використана.

Таке вивчення потенційних напрямів використання фінансової інформації ґрунтується на визначенні відповідності напрямів вимогам щодо вирішення поставлених завдань. Чим більшим є ступінь задоволення цієї умови з точки зору користувача, тим більш прийнятним для нього можна вважати напрям використання фінансової інформації.

Іншим аспектом вибору змісту фінансової інформації, на нашу думку, є визначення об'єктів, які цією інформацією характеризуються, та ідентифікація їх характеристик. Така ідентифікація має здійснюватися виходячи з тверджень, які були використані відповідальною особою під час підготовки фінансової інформації. При цьому відповідна ідентифікація, як і визначення потреб в інфор-

мації, здійснюється на основі суб'єктивного ставлення до відповідних процесів самого користувача.

Визначивши зміст фінансової інформації, яка може бути використана, користувач має здійснити відбір показників, що плануються до використання. Такий відбір, як і визначення змісту фінансової інформації, здійснюється на основі суб'єктивного розуміння користувача інформації.

При цьому заходи, призначені для ідентифікації та оцінювання очікувань користувачів, оцінювання дотримання вимог нормативно-правового регулювання, оцінки кількісних та якісних характеристик, є за змістом ідентичними до заходів, що виконуються особою, відповідальною за підготовку фінансової інформації. Проте, виходячи з розбіжностей, що пояснюються суб'єктивною природою їх розуміння різними особами, вважаємо обґрунтованим твердження про те, що результати відповідних заходів, виконаних відповідальною особою та користувачем, можуть відрізнятися.

На основі суб'єктивного розуміння користувач фінансової інформації здійснить інтерпретацію змісту відібраних показників та можливості їх застосування. При цьому розуміння змісту показників залежатиме переважно від розуміння об'єктів фінансової інформації, які ними відображаються, та їх якісних і кількісних характеристик.

Наступним етапом використання фінансової інформації є визначення його сценарію.

Результати опитувань, що здійснювалися під час проведення дослідження, а також аналіз публікацій свідчать про те, що використання показників, сукупність яких становить фінансову інформацію, може бути здійснене за різними сценаріями.

За основу ідентифікації таких сценаріїв, на наше переконання, доцільно визначити зміст процесів, у виконанні яких може бути використана фінансова інформація. Кожен із процесів характеризується власними метою та структурою.

Сценарій використання фінансової інформації може передбачати її самостійне використання та її використання в комплексі з нефінансовими даними. При цьому вважаємо за доцільне визнати можливість реалізації сценаріїв використання інформації шляхом застосування відповідних процедур.

Окремі процеси, у виконанні яких використовується фінансова інформація, передбачають різні процедури її використання. Найпростішим видом таких процедур

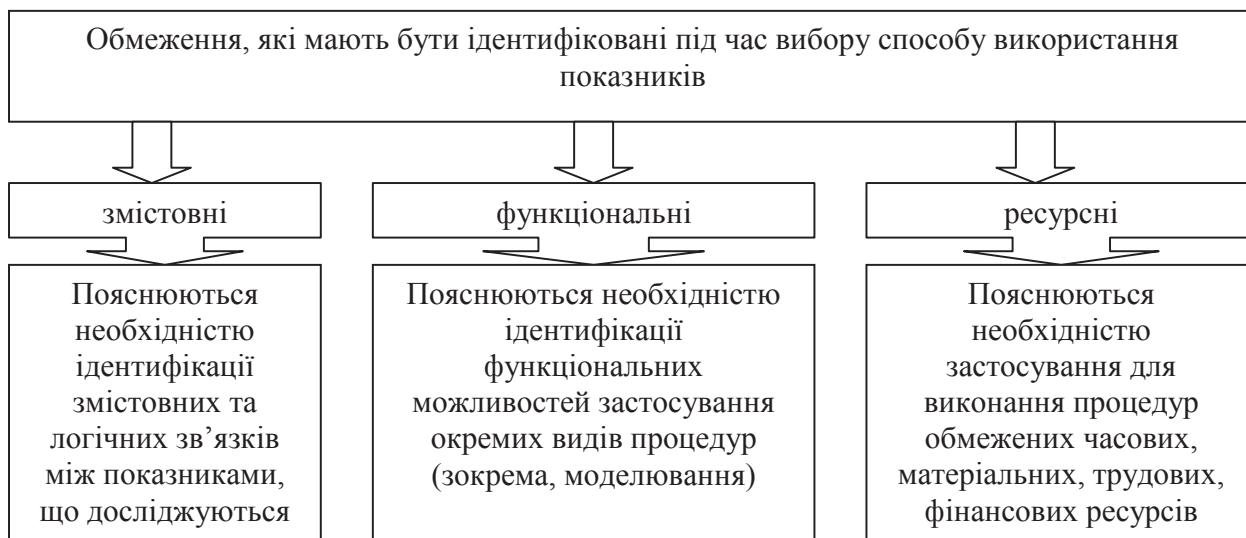

Рис. 2. Обмеження у використанні фінансової інформації

Джерело: авторська розробка

є оцінювання значень одного показника (як правило, такі процеси мають на меті оцінку одного показника, зокрема його динаміки протягом певного періоду (історичного або перспективного). Але часом мають місце процеси використання дискретного значення показника (наприклад, величини нерозподіленого прибутку, що може бути використаний для виплати дивідендів). Результатом застосування подібного сценарію є можливість прогнозування змін значення окремого показника з плином часу.

Другий вид процедур використання фінансової інформації передбачає дослідження значень або динаміки двох і більше показників одночасно. Такий сценарій може бути використаний, зокрема, під час дослідження динаміки окремих статей операційних витрат або результатів операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. У деяких випадках такий сценарій може бути використаний під час дослідження змін у майні, що перебуває у заставі.

Третій вид процедур передбачає встановлення зв'язків між окремими показниками, що входять до складу фінансової інформації. Застосування процедур цього виду дає змогу з'ясувати ступінь залежності між окремими показниками через ідентифікацію й оцінку впливу їх одне на одного.

Четвертий вид процедур використання фінансової інформації передбачає визначення співвідношень між двома чи кількома показниками (так званий аналіз коефіцієнтів). За допомогою цього виду процедур користувач має можливість оцінити структуру активів, зобов'язань та власного капіталу, фінансовий стан суб'єкта господарювання та ефективність використання ним наявних ресурсів.

Процедури використання фінансової інформації п'ятого виду передбачають застосування різних груп коефіцієнтів для отримання комплексного розуміння характеру, результатів та перспектив функціонування суб'єкта господарювання.

Заходи, спрямовані на виконання обраних процедур та реалізацію відповідних сценаріїв використання фінансової інформації, можуть бути реалізовані лише за умови врахування певних обмежень. До обмежень, які мають бути враховані під час вибору способу використання показників, пропонуємо відносити такі (рис. 2).

Вибір способу використання показників, що ґрунтується на визначенні сценарію використання, вибору відповідних процедур та ідентифікації пов'язаних із ними обмежень, визначається з урахуванням розуміння користувача фінансової інформації та його суб'єктивного ставлення до відповідних процесів. При цьому і застосування процедур використання фінансової інформації, і тлумачення отриманих результатів мають суб'єктивну природу. Це є свідченням можливості неадекватного розуміння користувачем власних очікувань, що може призвести, серед іншого, до отримання необґрунтованих результатів використання фінансової інформації.

Висновки. Таким чином, реалізація інформаційних потреб користувачів фінансової інформації являє собою процес, зміст якого визначається сукупністю заходів, пов'язаних з отриманням її носіїв, визначення змісту інформації та показників, вибору способу використання показників, застосування відповідних процедур та тлумачення отриманих результатів.

Застосування запропонованого алгоритму дасть змогу забезпечити адекватне розуміння самої інформації та обрати відповідні заходи щодо її використання для досягнення певних цілей користувачів.

Зважаючи на це, тлумачення отриманих унаслідок застосування фінансової інформації результатів залежить від виконання охарактеризованих етапів, що обумовлює потребу подальших досліджень, спрямованих, серед іншого, на визначення їх відповідності очікуванням користувачів.

Список використаних джерел:

1. Комаринський Я. Фінансово-інвестиційний аналіз : [навч. посіб.] / Я. Комаринський, І. Яремчук. – Київ : Книга Пам'яті України, 1996. – 303 с.
2. Ван Хорн Дж. Основи фінансового менеджмента / Дж. Ван Хорн, Дж.М. Вахович (мл.) ; , 11-е изд. : пер. с англ. – М. : Вильямс, 2004. – 992 с.
3. Шарп У. Інвестиції / У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бэйли ; пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 1997. – Т. XII. – 1024 с.
4. Рядська В.В. Аудит у розвитку підприємницької діяльності в Україні : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / В.В. Рядська ; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – К., 2015. – 33 с.
5. Карлин Т.П. Анализ финансовых отчетов (на основе GAAP) : учебник / Т.П. Карлин, А.Р. Макмин, III. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 448 с.
6. Прийняття рішень в аналізі та контролі капіталу торговельних підприємств : [монографія] / А.Д. Бутко, О.Л. Шерстюк, А.М. Пташник [та ін.]. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 276 с.
7. 7. Фінансовий аудит: інформаційно-аналітичне забезпечення : [монографія] / С.В.Мних [та ін.] ; за ред. С.В. Мниха. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 416 с.
8. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій : [навч. посіб.] / В.М. Суторміна, В.М. Федосов, Н.С. Рязанова ; за ред. В.М. Федосова. – К. : Либідь, 1993. – 247 с.
9. Мних С.В. Фінансовий аналіз : [підручник] / С.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
10. Амеліна О.В. Аудит проектів : навч. посіб. / О.В. Амеліна, О.А. Романенко ; за ред. С.В. Мниха. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 348 с.
11. Blessing A. The role of financial statements on investment decision making: a case of united bank for Africa PLC (2004-2013) / A. Blessing, E.E. Onoja//European Journal of Business, Economics and Accountancy. – 2015. – Vol. 3. – № 2. – P. 12–37 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.idpublications.org/wp-content/uploads/2015/02/THE-ROLE-OF-FINANCIAL-STATEMENTS-ON-INVESTMENT-DECISION-MAKING.pdf>.
12. Financial and Related Information for Decision-Making: Enhancing Management Information to Support Operational Effectiveness and Priority Goals : Enhancing Management Information to Support Operational Effectiveness and Priority Goals / A Report by a Panel of the National Academy Of Public Administration For the Federal Accounting Standards Advisory Board, April 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.napawash.org/images/reports/2014/2014_FinancialAndRelatedInformationForDecisionMakingFASAB.pdf.

13. Лучко М.Р. Консолідована фінансова звітність: системний підхід до побудови та розвитку : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / М.Р. Лучко ; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – К., 2008. – 29 с.
14. Ващенко Л.О. Інформаційне та методичне забезпечення аналізу фінансового стану підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Л.О. Ващенко ; Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. – К., 2005. – 20 с.
15. Кравченко О.О. Фінансове планування на основі сценарних прогнозів на залізничному транспорті : дис... докт. екон. наук : 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / О.О. Кравченко : НАНУ, Інститут економіки промисловості. – К., 2015. – 635 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2015>.
16. Сметанко О.В. Становлення та розвиток внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / О.В. Сметанко ; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – К., 2015. – 33 с.
17. Назарова К.О. Аудит: еволюція, потенціал, ефективність : [монографія] / К.О. Назарова. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 464 с.
18. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua/891-mizhnarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-auditu-oglyadu-inshogo-nadannya-vpevnenosti-ta-suputnikh-poslug-vidannya-2014-roku>.

Аннотация. В статье рассматриваются аспекты применения финансовой информации в интересах её пользователей. Определен алгоритм применения финансовой информации в интересах пользователей. Охарактеризованы информационные запросы разных групп пользователей финансовой информации. Исследуются подходы к определению содержания финансовой информации, выбору соответствующих показателей и способов их использования. Идентифицированы ограничения, связанные с использованием финансовой информации.

Ключевые слова: финансовая информация, пользователи финансовой информации, информационные интересы, показатели, способы использования показателей, процедуры использования показателей.

Summary. The article describes the aspects of using of financial information for the benefit of the users. The algorithm of using financial information for the benefit of its users is identified. We characterize the information needed of different groups of users of financial information. Approaches to determining the content of financial information to be used, the selection of appropriate indicators and methods of their use are researched. The limitations associated with the using of financial information identified are identified.

Key words: financial information, users of financial information, information interests, indicators, methods of using of indicators, procedures of using of indicators.

УДК 339.138:659.1

Яковенко Т. І.
*аспірант кафедри економічної кібернетики
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Yakovenko T. I.
*Postgraduate Student of Economic Cybernetics Department
HEI of Ukoopspilka
«Poltava University of Economics and trade»*

МОДЕЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ ІНТЕГРАЛЬНОГО ПОКАЗНИКА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕКЛАМНОЇ ГАЛУЗІ

MODELING OF MARKETING EFFECTIVENESS BASED ON INTEGRAL INDICATOR OF ENTERPRISES ADVERTISING INDUSTRY

Анотація. У статті запропоновано оцінити ефективність маркетингової діяльності підприємств рекламної галузі на основі застосування інтегрального показника. Розкрито методіку оцінки ефективності маркетингової діяльності підприємств рекламної галузі та виділено її етапи. Виділено основні цілі маркетингової ефективності. Згідно з результатами розрахунків інтегральних показників ефективності маркетингової діяльності підприємств рекламної галузі в Полтавській області, визначено загальний інтегральний показник та запропоновано шляхи вдосконалення маркетингової політики.

Ключові слова: інтегральний показник, ефективність, маркетингова діяльність, рекламна галузь, розвиток.